

Kommunal- og distriktsdepartementet og
Olje- og energidepartementet

Oslo, 23.02.2023

Vår ref.

Deres ref. 23/304

Høring om forslag til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land

NITO – Norges ingeniør- og teknologorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med bachelor, master og høyere grad. Vi har 100 000 medlemmer fordelt på alle sektorer, deriblant et betydelig antall medlemmer i virksomheter involvert i kraftforsyningen samt i virksomheter som er avhengig av konkurransedyktige priser på kraft.

NITO støtter behovet for å bygge ut ny fornybar kraftproduksjon og er bekymret for analysene som peker på et kommende kraftunderskudd. En slik utvikling vil få store konsekvenser for framtidig grønn industrivekst og verdiskaping. Det betyr at Norge må satse på flere energiteknologier, inkludert vindkraft på land.

Energikommisjonen har nylig lansert en ambisjon om minst 40 TWh økt fornybar kraftproduksjon innen 2030, medregnet et betydelig bidrag fra landbasert vindkraft. Men det har vært stor lokal motstand mot utbygging på en rekke steder i landet, og konsesjonstildelingene har stått på vent i over tre år. Når prosessene nå gjenopptas er det svært viktig at lærdommene fra dette tas i bruk. Utbygging bør kun tillates der det er grundig forankret lokal aksept med tilhørende hensyn til viktige naturverdier. Selv om det er utenfor denne høringen, er vi i likhet med Energikommisjonen enige i at vertskommunene må ha økonomiske fordeler.

NITO støtter det overordnede målet med forslagene til lovendringene, nemlig å styrke kommunenes rolle i planlegging og utbygging av vindkraft på land. Et bredt Stortingsflertall har også gått inn for å innlemme planlegging og bygging av vindkraft i plan- og bygningsloven. (*innst. 101 S – 2020-21*). Kommunene vil med dette få et godt verktøy, og kan nå på et tidlig tidspunkt avklare mulige arealer for vindkraftprosjekter. Dette bør føre til en demping av konfliktnivået og skape mer forutsigbarhet, både for kommuner og utbyggere. For å sikre den nødvendige effektiviseringen av planprosessen må også rådene i evalueringen til lov- og forskriftsendringene fra 2017/2018 i Prop. 149 L implementeres¹.

¹

https://www.regjeringen.no/contentassets/1d66f2b8c455478f85556e68a4d9ebb3/evaluering_lov_forskriftsendringer_pbl_2017.pdf?fbclid=IwAR04hxGVNzL53lbgCDZSJLgcK3O_adGzisF1cTYSpnVRjTkgP2wWZs2mQUc

I forslaget fra departementet, fra side 40 i høringsnotatet, er det imidlertid noe usikkerhet som krever bedre presisjon. Det gjelder den kommunale planavklaringen som, i forkant av konsesjonsbehandlingen, skal være på et «overordnet nivå». NITO stiller spørsmål med hva et slikt nivå innebærer, og i hvor stor grad skal kommunene ta del i detaljplanleggingen. Spørsmål om f.eks. plassering av internveier, antall og dimensjoner på turbiner og så videre er ifølge forslaget ikke å anse som «overordnede arealmessige forutsetninger», og skal derfor tas opp i den ordinære konsesjonsbehandlingen. Denne usikkerheten må avklares slik at kommunene, som i utgangspunktet ønsker vindkraft, får et best mulig beslutningsgrunnlag.

NITO anerkjenner behovet for vindkraft på land i energimiksen og støtter også opp om tiltak for å effektivisere prosessene. På samme tid er det avgjørende at vi denne gangen lykkes bedre med den lokale forankringen.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Egil Thompson
Generalsekretær